

Domovská stránka>Súdne konania>Občianskoprávne veci>Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme. Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

[poľština](#)

Swipe to change

Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Poľsko

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

Občianskoprávne veci v Poľsku prejednávajú všeobecné súdy (*sądy powszechnie*) a najvyšší súd (*Sąd Najwyższy*) (pozri: Súdne systémy v členských štátoch – Poľsko), pokiaľ nepatria do právomoci špecializovaných súdov.

Ustanovenia týkajúce sa príslušnosti súdov sa stanovujú v Občianskom súdnom poriadku (OSP, *Kodeks Postępowania Cywilnego*), v článkoch 16 až 18 a 27 až 46.

Občianskoprávne veci preskúmajú okresné súdy (*sądy rejonowe*) v rámci týchto oddelení:

občianske,

rodinné a pre mladistvých (rodinné súdy, *sądy rodzinne*) – pre veci týkajúce sa rodiny a poručníctva; veci týkajúce sa ohrozovania mravnej výchovy maloletých osôb a trestných činov, ktoré páchajú; veci týkajúce sa zaobchádzania s osobami závislými od alkoholu, drog alebo psychotropných látok, ako aj veci, ktoré v súlade s ostatnými právnymi predpismi patria do príslušnosti poručníckeho súdu,

pracovné a pre sociálne zabezpečenie (pracovné súdy, *sądy pracy*) – pre veci v oblasti pracovného práva a sociálneho zabezpečenia,

obchodné (obchodné súdy, *sądy gospodarcze*) – pre veci v oblasti obchodného a občianskeho práva medzi podnikateľskými subjektmi, ktoré sa týkajú ich podnikateľskej činnosti; veci týkajúce sa podnikových vzťahov alebo vzťahov medzi spoločníkmi; veci proti členom riadiacich orgánov spoločností týkajúce sa návrhov vyplývajúcich z nepravdivých vyhlásení, ktoré Štátnemu súdному registru predložili členovia riadiacich orgánov; veci proti podnikateľským subjektom za vydanie príkazu, aby prestali poškodzovať životné prostredie; a pre veci konkurzu,

oddelenie pozemkovej knihy – na vedenie katastra nehnuteľností a riešenie občianskoprávných záležitostí súvisiacich s katastrálnymi konaniami.

Poľské krajské súdy (*sądy okręgowe*) majú podobné oddelenia okrem oddelenia pozemkovej knihy a oddelenia pre rodinu a mladistvých. Na krajských súdoch sa nachádzajú civilné oddelenia pre rodinné právo, ktoré sú príslušné riešiť najmä veci rozvodu, rozluky a ukončenia rozluky, anulovania manželstva, určenia existencie alebo neexistencie manželstva alebo vyhlásenia vykonateľnosti rozsudkov zahraničných súdov v rodinných veciach.

Krajský súd vo Varšave má okrem toho tieto dodatočné útvary, ktoré pôsobia ako oddelenia:

súd na ochranu hospodárskej súťaže a spotrebiteľov (*Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*), do ktorého rozsahu pôsobnosti patrí prejednávanie vecí týkajúcich sa predchádzania monopolistickým postupom a vecí regulácie v oblasti energetiky,

súd pre ochranné známky EÚ a priemyselný dizajn (*Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych*), ktorý prejednáva veci týkajúce sa porušenia, hrozby porušenia alebo neexistencie porušenia priemyselného dizajnu a ochranných známk, výmazu dizajnu Spoločenstva, uplynutia platnosti alebo výmazu ochrannej známky a účinkov porušenia ochrannej známky.

Navyše 1. januára 2010 bol okresný súd v Lubline určený ako príslušný súd na prejednávanie vecí týkajúcich sa platobného rozkazu, ktoré patria do právomoci ostatných okresných súdov, podaných elektronickými prostriedkami.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

Okresné súdy majú väčšinou právomoc v občianskoprávných veciach a vydávajú prvostupňové rozhodnutia. **Okresné súdy** majú príslušnosť vo všetkých veciach s výnimkou vecí vyhradených zákonom pre krajské súdy (články 16 a 507 Občianskeho súdneho poriadku).

Krajské súdy majú prvostupňovú príslušnosť vo veciach uvedených v článku 17 Občianskeho súdneho poriadku, a to najmä:

1. vo veciach nemajetkových práv a majetkových nárokov podaných spoločne s týmito právami, okrem **vecí týkajúcich sa určenia alebo spochybnenia príbuzenského vzťahu medzi rodičom a dieťaťom, vecí týkajúcich sa zrušenia uznania otcovstva alebo zrušenia osvojenia**;
2. vo veciach **ochrany autorských práv** a súvisiacich práv, ako aj vo veciach týkajúcich sa **vynálezov, úžitkových vzorov**, priemyselných dizajnov, ochranných známk, zemepisných označení a topografie integrovaných obvodov, a veciach týkajúcich sa ochrany iných práv súvisiacich s nehmotným majetkom;
3. vo veci žalôb na základe **tlačového zákona**;
4. vo veciach vlastníckych práv, ak je hodnota spornej veci vyššia než 75 000 PLN, okrem **vecí týkajúcich sa výživného, porušenia vlastníctva, určenia rozdelenia majetku manželov, zosúladenia obsahu katastra nehnuteľností** so skutočným právnym stavom a vecí preskúmaných v rámci **elektronického postupu týkajúcich sa platobného rozkazu**;
5. vo veciach vynesenia rozsudku namiesto uznesenia o rozdelení družstva;
6. vo veciach zrušenia, vyhlásenia neplatnosti alebo stanovenia neexistencie rozhodnutí riadiacich orgánov právnických osôb alebo organizačných útvarov, ktoré nie sú právnickými osobami, ktorým však bola právna subjektivita udelená podľa zákona;
7. vo veciach týkajúcich sa predchádzania niektorej súťaži a boja proti nej;
8. vo veciach náhrady z dôvodu **škôd spôsobených vynesením nezákonného konečného rozsudku**.

Okrem toho sú **krajské súdy** príslušné rozhodovať napríklad:

1. vo veciach nespôsobilosti;
2. vo veciach na riešenie sporov týkajúcich sa prevádzky štátom vlastnených podnikov: medzi radou podniku a jeho riaditeľom, medzi riadiacim orgánom podniku a jeho zakladajúcimi subjektmi a medzi riadiacimi orgánmi podniku a orgánom vykonávajúcim kontrolu podniku;
3. vo veciach uznávania rozsudkov zahraničných súdov a vyhlásenia ich vykonateľnosti (článok 11481 a článok 11511 Občianskeho súdneho poriadku). Vo veciach týkajúcich sa vlastníckych práv je navrhovateľ povinný v stanovení žalobného nároku uviesť hodnotu predmetu sporu, pokiaľ predmetom sporu nie je určitá suma peňazí.

Vo veciach týkajúcich sa peňažných nárokov, a to aj v tých, ktoré sú deklarované ako alternatíva k inému nároku, uvedená peňažná suma predstavuje hodnotu predmetu sporu.

V ostatných majetkových veciach je navrhovateľ povinný určiť hodnotu predmetu sporu uvedením peňažnej sumy v stanovení žalobného nároku v súlade s článkami 20 až 24 Občianskeho súdneho poriadku.

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné sudy ako sudy nižšieho stupňa a krajské sudy ako sudy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

Pozri bod 2.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

V poľskom Občianskom súdnom poriadku sa rozlišujú štyri druhy súdnej príslušnosti: všeobecná (články 27 až 30), alternatívna (články 31 až 37), výlučná (články 38 až 42) a osobitná (články 43 až 46).

Podrobný opis miestnej príslušnosti sa nachádza v bodoch 2.2.1 až 2.2.3.

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

Všeobecná miestna príslušnosť

Žaloby sa musia podávať na súd prvého stupňa, ktorý je príslušný pre miesto pobytu odporcu (článok 27 Občianskeho súdneho poriadku).

V súlade s článkom 25 Občianskeho zákonníka je miestom pobytu fyzickej osoby mesto, v ktorom sa táto osoba zdržiava s úmyslom trvalého pobytu. Ak odporca nemá bydlisko v Poľsku, všeobecná príslušnosť sa určuje podľa toho, kde sa zdržiava, a ak toto miesto nie je známe alebo sa nachádza mimo Poľska, žaloba sa musí podať v mieste posledného pobytu odporcu v Poľsku.

Žaloby proti štátnej pokladnici sa musia podať na súd, ktorý je príslušný v mieste sídla organizačného útvaru, ktorého sa spor týka. Ak štátnu pokladnicu zastupuje Generálna prokuratúra Poľskej republiky (*Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej*), žaloby sa musia podať na súd, ktorý je príslušný v mieste sídla zložky prokuratúry zodpovednej za organizačný útvar, ktorého sa spor týka.

Žaloby proti iným právnickým osobám a ďalším subjektom, ktoré nie sú fyzickými osobami, sa majú podávať na súd, ktorý je príslušný v mieste ich sídla (článok 30 Občianskeho súdneho poriadku).

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

Pozri bod 2.2.2.1.

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

Alternatívna miestna príslušnosť navrhovateľovi umožňuje, aby si v určitých prípadoch vybral súd. Navrhovateľ potom môže podať žalobu na všeobecný súd alebo na iný súd uvedený v článkoch 32 až 371 Občianskeho súdneho poriadku.

Alternatívna miestna príslušnosť je možná v týchto prípadoch:

žaloby o pohľadávky na výživné a o určenie rodičovstva dieťaťa a súvisiacich nárokoch – žaloby možno podať na súd, ktorý je príslušný v mieste pobytu oprávnenej strany,

žaloby o majetkové nároky voči podnikateľskému subjektu – žaloby možno podať na súd, ktorý je príslušný v mieste, v ktorom sa nachádza ústredie alebo pobočka tohto subjektu, ak sa nárok týka činností vykonávaných týmto ústredím alebo pobočkou. Toto pravidlo sa však nevzťahuje na veci, v ktorých je podľa zákona štátna pokladnica zastúpená Generálnou prokuratúrou štátnej pokladnice (*Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa*),

žaloby o určenie existencie dohody, o plnenie alebo ukončenie dohody alebo o zrušenie jej platnosti, ako aj o náhradu škody z dôvodu neplnenia alebo nedostatočného plnenia dohody – žaloby možno podať na súd, ktorý je príslušný v mieste plnenia spornej dohody. V prípade akýchkoľvek pochybností by sa miesto plnenia dohody malo potvrdiť v dokumente,

žaloby týkajúce sa občianskoprávných deliktov – žaloby možno podať na súd, v ktorého obvode došlo k udalosti, ktorá spôsobila škodu,

žaloby týkajúce sa zaplatenia splatnej sumy za riešenie veci – žaloby možno podať na súd, ktorý je príslušný v mieste, kde právny zástupca riešil danú vec,

žaloby týkajúce sa nárokov v rámci nájmu nehnuteľnosti (*najem* alebo *dzierzawa*) – žaloby možno podať na súd, ktorý je príslušný v mieste, kde sa nachádza daná nehnuteľnosť,

žaloba proti strane, ktorá má záväzok na základe vlastnej zmenky alebo šeku – žaloby možno podať na súd, ktorý je príslušný v mieste platby. Proti niekoľkým stranám, ktoré majú záväzok na základe vlastnej zmenky alebo šeku, možno podať spoločnú žalobu na súd, ktorý je príslušný v mieste platby, alebo na všeobecný súd príjemcu vlastnej zmenky alebo vydavateľa šeku,

žaloby týkajúce sa pracovného práva – žaloby možno podať na súd, v ktorého obvode sa práca vykonáva, vykonávala alebo v ktorom sa mala vykonávať, alebo na súd, v ktorého obvode sa nachádza zamestnávajúci podnik (článok 461 § 1 Občianskeho súdneho poriadku).

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

Výlučná právomoc súdu znamená, že vec môže prejednávať iba súd uvedený v súdnom poriadku. Výlučná právomoc sa stanovuje v týchto prípadoch:

pokiaľ ide o vlastnícke alebo iné vecné práva k nehnuteľnosti, ako aj pokiaľ ide o vlastníctvo nehnuteľnosti – žaloby možno podať iba na súd, ktorý je príslušný v mieste, kde sa nachádza nehnuteľnosť. Ak je predmetom sporu právo cudzej osoby na užívanie pozemku, príslušnosť sa určí na základe miesta, kde sa nachádza zaťažená nehnuteľnosť,

pokiaľ ide o dedenie, povinný dedičský podiel, ako aj odkaz v závete, pokyny alebo iné formy nakladania s majetkom v závete – žaloby sa podávajú iba na súd, ktorý je príslušný v mieste posledného obvyklého pobytu závetcu, a ak nie je možné určiť miesto pobytu závetcu v Poľsku, podávajú sa na súd, ktorý je príslušný v mieste, kde sa nachádza dedičstvo alebo jeho časť,

pokiaľ ide o členstvo v družstve, verejnej obchodnej spoločnosti, spoločnosti alebo združení – žaloby možno podávať iba na súd, ktorý je príslušný v mieste sídla,

pokiaľ ide o manželský vzťah – žaloby možno podávať iba na súd, v ktorého obvode manželia mali posledné miesto pobytu, ak ktorýkoľvek z nich má v obvode tohto súdu stále svoj trvalý alebo obvyklý pobyt. Ak takýto základ neexistuje, výlučnú právomoc má súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto pobytu odporcu, a ak ani tento základ nemožno uplatniť, príslušným je súd v mieste pobytu navrhovateľa,

pokiaľ ide o vzťah medzi rodičmi a deťmi a medzi osvojiteľom a osvojencom – žaloby možno podať iba na súd, v ktorého obvode sa nachádza bydlisko navrhovateľa za predpokladu, že neexistujú dôvody na podanie žaloby na základe ustanovení o všeobecnej príslušnosti.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Osobitná príslušnosť znamená, že príslušnosť súdu možno v prípadoch uvedených v osobitnom právnom predpise určiť odlišne:

Právo voľby súdu sa udeľuje navrhovateľovi.

Ak je odôvodnená príslušnosť viacerých súdov alebo ak sa podáva žaloba proti viacerým osobám, pri ktorých sú rôzne sudy príslušné konať na základe právnych predpisov o všeobecnej príslušnosti. To isté platí v prípadoch, ak sa nehnuteľnosti, ktorých miesto je určujúce pre príslušnosť súdu, nachádzajú vo viacerých súdnych obvodoch.

Právo voľby súdu sa udeľuje obidvom účastníkom konania na základe dohody alebo spoločnej žiadosti.

Účastníci konania sa môžu písomne dohodnúť, že existujúci spor alebo akýkoľvek iný spor, ktorý môže vzniknúť v budúcnosti na základe stanoveného právneho vzťahu, podajú na súd prvého stupňa, ktorý podľa práva nemá miestnu príslušnosť. Tento súd tak nadobudne výlučnú právomoc, pokiaľ sa účastníci konania nedohodli inak alebo pokiaľ navrhovateľ nepodal stanovenie žalobného nároku elektronickými prostriedkami prostredníctvom platobného rozkazu. Účastníci konania takisto môžu prostredníctvom písomnej dohody obmedziť právo navrhovateľa na výber spomedzi niekoľkých súdov príslušných pre tieto spory.

Účastníci konania však nemôžu meniť výlučnú právomoc.

Dohody o súdnej príslušnosti musia mať písomnú formu. Môžu byť súčasťou hmotnoprávnej dohody (ustanovenie o príslušnosti súdu) alebo môžu predstavovať samostatnú dohodu.

Vo veciach týkajúcich sa pracovného práva a sociálneho zabezpečenia príslušný súd môže na základe spoločnej žiadosti účastníkov konania vec postúpiť inému, rovnocennému súdu, ktorý sa zaoberá oblasťou pracovného práva a sociálneho zabezpečenia, ak je postúpenie opodstatnené z dôvodu účelnosti. Príslušný súd je určený vyšším súdom alebo najvyšším súdom.

Ak má príslušný súd prekážky prejednávať danú vec alebo prijať ďalšie opatrenie, vyšší súd určí iný súd. Dôvodom tohto určenia môže byť iba prekážka, ktorá bráni prejednávaní veci, napr. vylúčenie sudcu alebo vyššia moc.

Najvyšší súd musí určiť súd, na ktorý sa podá žaloba, ak podľa Občianskeho súdneho poriadku nie je možné na základe okolností prípadu určiť miestnu príslušnosť (článok 45 Občianskeho súdneho poriadku).

V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Špecializované súdy predstavujú správne súdy (*sądy administracyjne*) a vojenské súdy (*sądy wojskowe*).

Prácu vojenských súdov upravuje zákon o vojenských súdoch a ich usporiadaní z 21. augusta 1997. Tieto súdy vo všeobecnosti skúmajú trestné veci týkajúce sa poľských ozbrojených síl. Iné veci možno postúpiť do ich príslušnosti výlučne na základe zákona.

Prácu správnych súdov upravuje zákon o správnych súdoch a ich štruktúre z 25. júla 2002. Správne súdy vykonávajú spravodlivosť monitorovaním činnosti orgánov verejnej správy, ako aj rozhodovaním v sporoch týkajúcich sa záležitostí pôsobnosti alebo príslušnosti medzi orgánmi miestnej samosprávy a orgánmi ústrednej štátnej správy. Nemožno vylúčiť, že vo výnimočných prípadoch môže správny súd rozhodovať v občianskoprávnej veci v rámci svojich povinností týkajúcich sa monitorovania činností orgánov verejnej správy.

Súvisiace hypertextové odkazy

Ministerstvo spravodlivosti

<https://www.ms.gov.pl/en/about-the-ministry-of-justice/>

Zoznam všeobecných súdov v Poľsku (kontaktné údaje)

<http://bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/lista-sadow-powszechnych/>

Posledná aktualizácia: 13/06/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.